

Funded by
the European Union

BUSTIC EDU иницијатива

Фондација Темпус

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

О иницијативи

- ✿ **3-годишње трајање** (март 2025 - фебруар 2028)
- ✿ **Тема:** Компетенције за одрживост у школским програмима у државама Европе
- ✿ **Основни циљ:** Развој Програма Образовање за одрживост
- ✿ **Нивои образовања:** (1) предшколско образовање, (2) нижи разреди основног образовања, (3) виши разреди основног образовања и опште средње образовање
- ✿ **7 партнера у 6 земаља** (Белгија – ЕУН, Италија, Малта, Србија, Шпанија, Турска)

Партнери

GOVERNMENT OF MALTA
MINISTRY FOR EDUCATION,
SPORT, YOUTH, RESEARCH
AND INNOVATION

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION
INNOVATION AND EDUCATIONAL TECHNOLOGIES
GENERAL DIRECTORATE

**Comunidad
de Madrid**

Полазишта иницијативе

Source: BUSTIC EDU, 2025.

- ✿ [GreenComp](#)
- ✿ [DigComp](#)
- ✿ [12 друштвених изазова везаних за решења заснована на природи \(NBS\)](#)
- ✿ [Критеријуми стратегије за STEM](#)
- ✿ вештине за 21. век
- ✿ актуелни трендови у образовању
- ✿ ...

Европски оквир компетенција за одрживост (*GreenComp*)

- Настао 2022. године
- У складу са Европским зеленим планом
- Промовисање компетенција за одрживост које треба укључити у образовне програме

Приказ области и компетенција

Figure 3. Visual representation of *GreenComp*.

Преузето из European Commission: Joint Research Centre, GreenComp, the European sustainability competence framework, Publications Office of the European Union, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/13286> (стр. 16)

Funded by
the European Union

Приступи

Интегративна настава и учење

Учење засновано на компетенцијама

Приступ који укључује целу установу

Реконцилизам

Изградња капацитета

Funded by
the European Union

Интегративна настава и учење

- ❁ Тема се истражује кроз више дисциплина
- ❁ Реалним проблемима се прилази из различитих перспектива
- ❁ Повезивање знања из различитих предмета

Funded by
the European Union

Учење засновано на компетенцијама

- ❁ Јасни, мерљиви исходи учења
- ❁ Напредак се приказује кроз демонстрацију
- ❁ Ученик преузима одговорност за учење
- ❁ Наставник је фацитатор и модел

Funded by
the European Union

Приступ који укључује целу установу

- ❁ Јединствена култура која се негује у школи која је видљива у свакодневној пракси
- ❁ Сарадња наставног и ненаставног особља, ученика и родитеља
- ❁ Учи се кроз све школске активности
- ❁ Институционалне промене и трансформација

Funded by
the European Union

Реконцилизам

- ❁ Поновно повезивање човека и природе
- ❁ Учење уз помоћ искустава, емоција и односа
- ❁ Негује брижне, емпатичне, одговорне односе
- ❁ Природа се посматра као више од ресурса

Funded by
the European Union

Изградња капацитета

- ❁ **Васпитач/учитељ/наставник је кључни покретач**
- ❁ **Јачање знања, вештина и самопоуздања**
- ❁ **Подржава сарадњу и рефлексивне праксе**
- ❁ **Омогућава дугорочну системску промену**

Stay tuned
for more!

Funded by
the European Union

Резултати, активности и ресурси

- ❁ Програм „Образовање за одрживост”
- ❁ Смернице за наставнике и руководиоце школа
- ❁ Радионице за наставнике који учествују у пилотирању
- ❁ Пилотирање, евалуација и унапређење Програма
- ❁ MOOC курс за наставнике на тему компетенција за одрживост у настави
- ❁ Вебинари, радионице, размена добрих пракси

Програм „Образовање за одрживост”

- ✿ Подељен по образовним нивоима
- ✿ Унутар сваког нивоа подела по модулима
- ✿ Сваки модул садржи неколико сценарија за активности

Циљне групе

- ❁ Предшколске установе- васпитачи
- ❁ Први циклус основног образовања- учитељи
- ❁ Други циклус основног и средње образовање- наставници

Funded by
the European Union

Предшколско васпитање и образовање (ПВО)

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Тематски модули – предшколско васпитање и образовање

А Живи свет у нашем окружењу (*The Living World of Our Surroundings*)

Б Дарови природе (*The Gifts of Nature*)

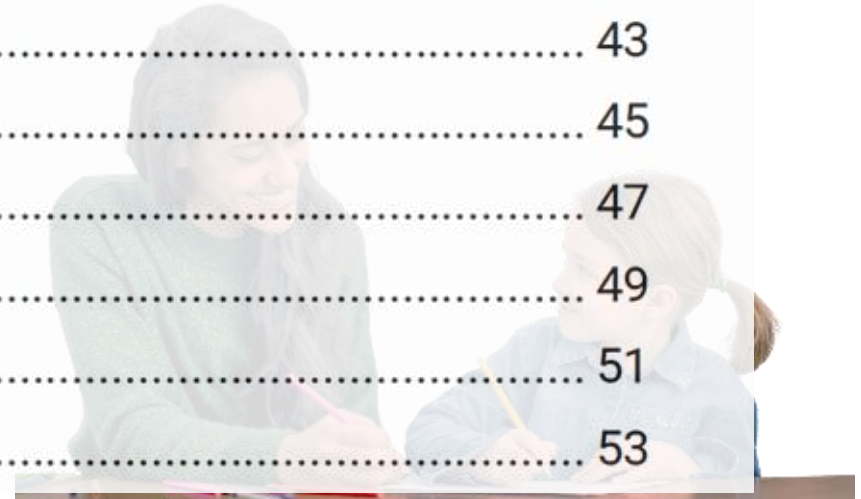
В Помоћници природе (*Nature's Helpers*)

Г И ја могу да помогнем природи (*I Can Help Nature Too*)

Примери активности за ПВО ниво

6. Део програма за ПВО	39
Основне активности	41
Земља – наш заједнички дом	41
Излет у шуму	43
Извор живота	45
Зелена занимања – игра картама	47
Од фарме до трпезе	49
Принцип „3 Р“ у пракси	51
Мали заступници природе	53

Funded by
the European Union

Први циклус основног образовања и васпитања

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Тематски модули – први циклус основног образовања

А Сви смо ми део природе (*We're all part of nature*)

Б Чиста енергија за чисту планету (*Clean power for a clean planet*)

В Замишљање зелене будућности (*Dreaming of a green tomorrow*)

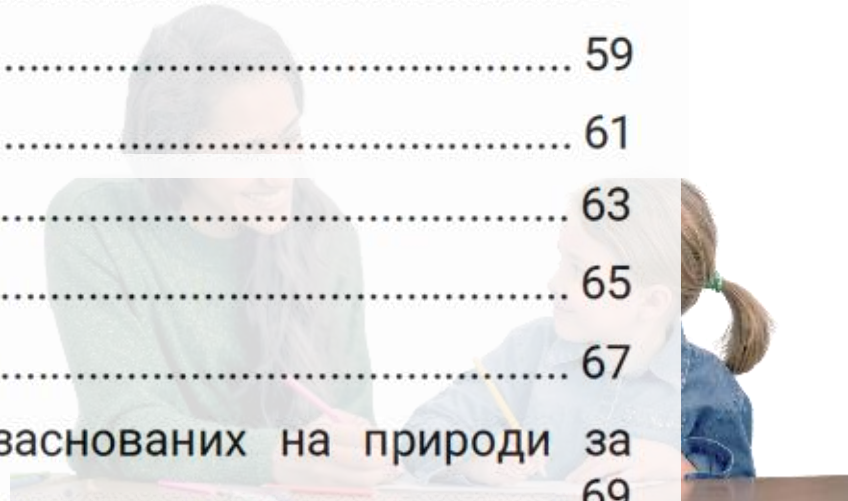
Г Мој еколошки живот (*My eco friendly life*)

Д Од моје школе до планете (*From my school to the planet*)

Примери активности за 1. циклус образовања

7. Део програма за ниже разреде основног образовања.....	55
Основне активности	57
Чуда природе уз STEAM	57
Истраживање школског дворишта	59
Активности ка одрживијој будућности – 1. део	61
Одрживи градови	63
Еколошке навике	65
Активности ка одрживијој будућности – 2. део	67
Генијалност природе: Коришћење решења заснованих на природи за решавање еколошких изазова	69

Funded by
the European Union

Други и трећи циклус образовања

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Тематски модули – 2. и 3. циклус

A Промена перспектива: (Поновно) повезивање са природом (*Changing Perspectives: (Re)connecting with Nature*)

Б Промена система: Ка одрживом развоју (*Changing Systems: Towards Sustainable Development*)

Ц Промена стварности: Суочавање са савременим изазовима одрживости (*Changing Realities: Confronting Current Sustainability Challenges*)

Д Промена начина живљења кроз иновације и технологију (*Changing our Living Through Innovation & Technology*)

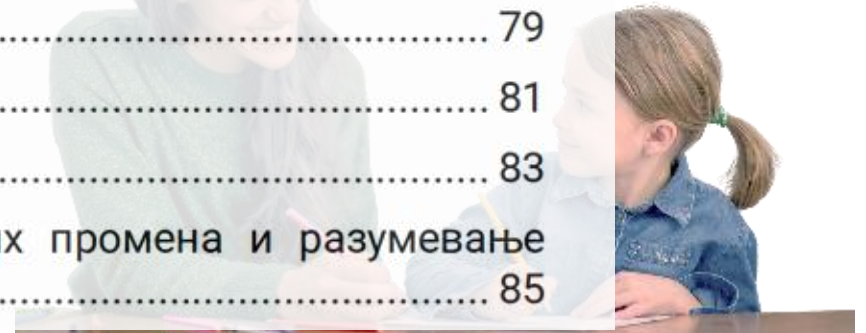
Е Моћ политика у покретању промена (*Power of Policy in Driving Change*)

Ф Промена понашања: Од освешћености до колективног деловања (*Changing Behaviours: From Awareness to Collective Action*)

Примери активности за 2. и 3. циклус образовања

8. Део програма за више разреде основног образовања и средње образовање	71
Основне активности	73
Зујање дарује	73
Решења заснована на природи за управљање водама	75
Ефекат лептира	77
Зелена занимања.....	79
Биоекономска потрага.....	81
Праћење одрживих активности кроз историју	83
Деконструисање говора порицања климатских промена и разумевање улоге решења заснованих на природи	85

Ресурси за све наставнике

✿ Већ сада доступно:

- Смернице за унапређење компетенција у области

✿ Децембар 2026:

- Од стране колега проверен пакет активности за сваки од нивоа образовања
- Алат за процену ученичких и наставничких компетенција за одрживост

✿ У току 2027:

- МООС за наставнике широм Европе

Линкови

- ❁ [Информације о пројекту и пројектни резултати](#)
- ❁ [Оквир зелених компетенција](#)
- ❁ [Друге иницијативе ЕУ у области одрживости](#)